

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 157 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om indskud på kapitalbindingskonti.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 150) findes i tidenden sp. 4007, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1529).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Niels Westerby, Antonsen, Diderichsen og Inger-Lise Bech Hansen:*

I lovens 1. punktum ændres „skatteåret 1967-68“ til: „skatteåret 1968-69“, 2. punktum udgår, og i 3. punktum ændres „skatteårene 1963-64—1967-68“ til: „skatteårene 1963-64—1968-69“.

Bemærkninger.

Ændringsforslaget går ud på at udskyde ophævelsen af lov om indskud på kapitalbindingskonti i et år, således at fradrag for disse indskud sidste gang indrømmes ved skatteansættelserne for skatteåret 1968-69, dvs. ved udfyldelse af selvangivelser i begyndelsen af 1968.

Forslaget om en 1-årig udskydelse begrundes med:

1) Det er endnu ikke tilstrækkelig sandsynliggjort, at adgangen til indskud på kapitalbindingskonti ikke har større betydning for den samlede opsparing,

2) Ophævelse af kapitalbindingsordningen (binding af midler i banker, sparekasser, obligationer m. v.) og bibeholdelse af rente-

forsikringsordningen (i livsforsikringer m. v.) fører til en urimelig forskelsbehandling mellem pengeinstitutter og realkreditinstitutter på den ene side og forsikringsselskaber på den anden side, og

3) Det er uretfærdigt, at skatteydere, der ikke har nået at foretage kapitalbinding før den 26. maj 1967 (efter finansministerens ændringsforslag) afskæres fra de fordele, som andre skatteydere får i skatteåret 1968-69.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 151) findes i tidenden sp. 4007, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1529).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Niels Westerby, Antonsen, Diderichsen og Inger-Lise Bech Hansen:*

Til § 2.

Ordene „skatteåret 1968-69“ ændres til: „skatteåret 1969-70“.

Bemærkninger.

Ændringsforslaget er en følge af forslagsstillernes ændringsforslag til forslag til lov om ophævelse af lov om indskud på kapitalbindingskonti.

Lovforslagenes tekst, henholdsvis paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Egon Jensen: Mit partis stilling til kapitalbindingsordningerne er stadig, at de bør ophæves. Man kan ikke tale om, at der foretages en nyopsparing, uanset om der gives nedslag i den skattepligtige indkomst eller med et fast beløb i skatten som foreslået af venstre og de konservative. Blot dette,

[Egon Jensen.]

at man binder et beløb, som flyttes fra én sparekassebog til en anden, kan udløse en belønning. Det har været hævdet, at ordningen betyder, at folk har interesseret sig mere for obligationskøb end tidligere, og dermed har været med til at hæve kursen en smule. Man har dog ikke her kunnet konstatere eller dokumentere nogen nyopsparing, og heller ikke om de bundne obligationsbeløb er bundet på bekostning af anden pengeplacering.

Ved første behandling sagde jeg, at hvis man skal have en begunstigelse af opsparingen, må det i hvert fald være skattebilletten helt uvedkommende, og der må virkelig være tale om en opsparing. Det kan ikke være rigtigt at begunstige en slags opsparing, der er af meget tvivlsom karakter, og som formodentlig oven i købet koster staten mere, end der bliver til rest til eventuel nyopsparing. Man vil nok fra oppositionen hævde, at den skrivelse, som udvalget har modtaget fra nationalbankdirektøren, og som er vedhæftet betænkningen, giver den ret; men man bør nok så meget hæfte sig ved skrivelsens konklusion, hvori det siges:

„Uanset at ordningen har stimuleret interessen for placering i obligationer i en bredere kreds af befolkningen, er det ikke muligt at sige noget sikkert om, i hvilket omfang dette er sket på bekostning af andre placeringsformer, og derfor heller ikke noget om betydningen for den samlede private opsparing.“

Det er altså den konklusion, som nationalbankdirektøren drager i den skrivelse, udvalget har fået.

Jeg skal i øvrigt henvise til mine bemærkninger ved første behandling. Vi kan tiltræde finansministerens ændringsforslag om, at bindinger, som er foretaget til og med 25. maj, kan fratrækkes i den skattepligtige indkomst. Så kan der i hvert fald ikke være tale om tilbagevirkende kraft i lovgivningen her.

Vi noterer i øvrigt med tilfredshed, at

det radikale parti nu er enigt i at ophæve kapitalbindingsordningen.

Vi kan også tiltræde finansministerens ændringsforslag om bibeholdelse af 2.500 kr.s fradraget i renteforsikringsloven. Vi må erkende, at folk i tillid til gældende regler kan have tegnet kapital- og pensionsforsikringer inden for denne ramme, og da det vil være næsten ugørligt for administrationen at kontrollere dem, der skal have 2.500 kr.s fradrag, og dem, der kun skal have 1.500 kr.s fradrag, har finansministeren valgt at blive stående ved de 2.500 kr.

Finansministeren vil i øvrigt i næste folketingsår stille forslag til revision af renteforsikringsloven, og i denne forbindelse vil der ske en almindelig gennemgang af de gældende fradragsbestemmelser med henblik på, om der skal foretages ændringer af disse.

Vi må anbefale at stemme imod det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag, som betyder, at kapitalbindingsordningen bevares, men med et ensartet procentnedslag i skatten. Det vil skabe en række problemer af administrativ karakter og ændrer kun én side af den uheldige form. Vi kan til næste år få lejlighed til at drøfte, om vi skal have begunstigede opsparingsordninger, og hvordan vi eventuelt skal have dem.

I øvrigt vil jeg gentage, hvad jeg sagde ved første behandling, nemlig at der jo stadig væk er en række muligheder såsom børneopsparingskonti og selvpensioneringskonti, som ikke omfattes af lovforslagene her.

Jeg kan altså på mit partis vegne anbefale at stemme for ministerens ændringsforslag og imod det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag.

Liberal centrum har stillet 2 ændringsforslag, som går ud på, at ordningen først ophæves med udgangen af dette år, ud fra den betragtning, at det ikke er tilstrækkelig sandsynliggjort, at disse indskud ikke har større betydning for den samlede opsparing. Jeg tror ikke, at dette forhold ændres ved

[Egon Jensen.]

udgangen af hverken dette eller næste år, og derfor må jeg også anbefale at stemme imod de 2 ændringsforslag fra liberalt centrum.

Henry Christensen: Hvad vi her står over for, er ganske åbenbart et resultat af den stedfundne politiske udvikling. Der er tale om at fjerne et betydeligt incitament til fremme af den private opsparing, som her særlig har haft betydning for lønmodtagernes opsparing, hvad også fremgår af oplysningerne, og som er blevet skabt i et samarbejde imellem socialdemokratiet og en række af de liberale partier. Det benytter socialdemokratiet nu, efter at de har fået flertallet sammen med socialistisk folkeparti og vil jeg gerne føje til, beklageligvis også i samarbejde med det radikale venstre, lejligheden til helt og totalt at fjerne.

Jeg er naturligvis enig i, at der her så lidt som på så mange andre områder kan føres matematisk nøjagtige beviser; men min vurdering, som dog finder bekræftelse i mange udtalelser også i den seneste tid af dem, der står i det praktiske arbejde med at administrere de forskellige kapitalbindingsordninger, er, at denne ordning har haft og har en stigende betydning for væksten i mange menneskers private opsparing. Derfor tror jeg, at det, man er i færd med, er at svække et væsentligt incitament i den private kapitaldannelse, og det sker desværre som led i den politiske indstilling, som er så skadelig for den udvikling, Danmark havde overordentlig stort behov for. Jeg er derfor skuffet over, at det under udvalgsbehandlingen ikke kunne lykkes sammen med regeringen at tilvejebringe et grundlag, der kunne have bevaret et væsentligt incitament hertil.

Det lykkedes os under megen protest fra socialdemokratiets ærede ordfører blandt andet at få fremskaffet en udtalelse fra nationalbankdirektøren, og jeg vil fra denne udtalelse, der også er gengivet i betænkningen, gerne citere:

„Kapitalbindingsordningen for obligationer må antages at have medført en vis lettelse på obligationsmarkedet. Selv om det ikke er muligt at fremlægge nogen dokumentation herfor i form af statistisk materiale, må man regne med, at ord-

ningen har bevirket, at obligationsefterspørgslen har været større, end den ellers ville have været, og at ordningen derfor har haft en vis stimulerende virkning på kursudviklingen.“

Når man nu sletter denne ordning med et pennestrøg, får man selvfølgelig den modsatte virkning; så træffer folketinget en beslutning, der gør renten højere, der gør huslejen højere og i øvrigt svækker den kapitaldannelse, som havde al mulig støtte behov.

Desværre har dette ikke gjort indtryk på flertallet, og jeg beklager naturligvis i særlig grad, at det radikale venstre skiftede holdning imellem første og anden behandling. Ved første behandling sagde hr. Arthur Jacobsen på det radikale venstres vegne, at han gerne ville være med til at omforme disse regler. Det, der i dag sker, er, at reglerne afskaffes. Jeg lagde godt mærke til, at hr. Egon Jensen sagde, at så kan man til næste år drøfte, om vi skal have andre regler, og hvordan de i så fald skal være. Jeg har også lagt mærke til, at der i betænkningen står, at der i forbindelse med ændring af renteforsikringsloven til efteråret vil ske en almindelig gennemgang af de pågældende fradragsbestemmelser; man må håbe, at det så kan føre til en eller anden antagelig ordning. Jeg må dog sige, at når jeg f. eks. tænker på tidligere finansministerielle, meget stærkere udformede løfter, da det drejede sig om f. eks. stempelafgifterne, er det vor erfaring, at hvis man her mener at kunne nøjes med et så løst formuleret løfte, så har man i realiteten solgt kapitalbindingsreglerne, uden at man har skaffet sikkerhed for, at der, så længe det nuværende politiske flertal opretholdes, kommer noget andet, der kan støtte opsparingen. Jeg beklager derfor, at det radikale venstre svigtede sit synspunkt ved første behandling. Jeg beklager også, at hr. Arthur Jacobsen svigtede det andet synspunkt, han klart gav udtryk for ved første behandling — jeg citerer fra Folketings-tidende 1966-67, sp. 4024:

„Det må være således, at skatteyderne kan disponere på det økonomiske område med fuld sikkerhed for skattelovens virkninger, og det kan de ikke, når man ændrer loven midt i et regnskabsår. Derfor bør kapitalbindingsordningen have gyldighed for endnu en selvangivelse, og

[Henry Christensen.]

der vil så blive tid til at undersøge mulighederne for andre opsparingsformer . . .“

Også det svigtede det radikale venstre totalt under udvalgsforhandlingerne. Da vi andre forsøgte at få en drøftelse om disse ting, fik vi ingen tilslutning fra det radikale venstre. De gik sammen med S og SF og kvalte totalt disse regler.

Vi stillede i udvalget og har her til anden behandling sammen med det konservative folkeparti stillet et ændringsforslag, der omformer de hidtidige kapitalbindingsregler, således at man i stedet for et nedslag i den skattepligtige indkomst skal give et nedslag i skatten og derved nå til en lige stor præmiering for den opsparing, den enkelte skatteyder præsterer. Men heller ikke her var der trods tidligere udtalt sympati forhandlingsmulighed, hverken hos de radikale eller naturligvis hos de to socialistiske partier.

Nu skærer man til gengæld over og siger, at nu ophæver man den hidtil gældende lov fra den 26. maj. I dag er det den 1. juni, og jeg ved ikke, hvornår loven bliver endeligt vedtaget. Det betyder altså, at man siger, at nu kan man alligevel godt gøre helt det modsatte af, hvad hr. Arthur Jacobsen sagde ved første behandling, og det betyder også, at man nu giver sig i gang med at lave lov med en slags tilbagevirkende kraft for 1 uge eller 2 eller 3 uger, hvor lang tid det nu skal være. Det kan måske tillades, hvor det drejer sig om konkrete og oplagte tilfælde af misbrug — dér kan man måske drage andre synspunkter ind — men hvor det drejer sig om lovlige og hidtil rimelige foranstaltninger, mener jeg ikke man kan lovgive med tilbagevirkende kraft i 1, 2 eller 3 uger. Jeg tror, man her gennemfører en politik, som dér vil være et stort befolkningsflertal imod, og vi har forsøgt at hindre det, så langt som det var muligt.

Jeg skal så i øvrigt kun opfordre til, at man her i folketinget støtter det ændringsforslag, vi har stillet — et ændringsforslag, som jo er bygget op på den måde, at der bliver en fast præmiering på 30 pct. af det beløb, der inden for den hidtil gældende grænse på 2.500 kr. præsteres. Vi havde været villige til at drøfte andre muligheder. Vi havde også været villige til at drøfte

det spørgsmål, om man kunne have indført en vis kontrol med den faktiske opsparing; men enhver reel forhandlingsmulighed har desværre været udelukket. Flertallet har følt, at det havde magten, og derfor har der ikke været noget at gøre.

Jeg vil altså gerne opfordre til, at man støtter vort ændringsforslag. Skulle det mod vore varme anbefalinger, mod vort ønske blive forkastet — og jeg går ud fra, at det som det mest vidtgående ændringsforslag kommer først til afstemning — vil jeg gerne erklære mig enig i de ændringsforslag, der er stillet uden for betænkningen, og som rejser det spørgsmål, hvorvidt det kan være rigtigt at vælge at ophæve kapitalbindingsordningen midt i året fremfor at indtage det standpunkt, at man ikke kan gøre noget sådant, fordi man derved stiller borgerne vidt forskelligt, afhængigt af om de har været heldige at få arrangeret en kapitalbindingsordning inden den 26. maj, eller de har været uheldige og først er kommet i gang den 26. maj.

Det er en meget vilkårlig grænse, man her sætter, og det er i hvert fald ikke sådan, at det er folk med den ringeste opsparingsevne eller de, der har haft vanskeligt ved at præstere en opsparing, der bliver begunstiget derved; det bliver snarere de andre. Det er derfor klart, at skal vi til den tid vælge mellem de to muligheder, må vi sige, at man ikke kan lave en regel, der pludselig sætter en grænse midt i året. Jeg vil her henvise til hr. Arthur Jacobsens ganske klare udtalelser ved første behandling og håbe, at hr. Arthur Jacobsen vil overveje dem og prøve også på dette område at komme til en lidt bedre erkendelse end den, hr. Arthur Jacobsen, der på så mange andre områder har fornuftige synspunkter, desværre synes at være kommet til i denne sag.

Haunstrup Clemmensen: For ca. 3 uger siden holdt landets nationalbankdirektør en alvorlig tale for sparekassefolk samlet på Nyborg Strand; hr. Erik Hoffmeyer understregede ved den lejlighed, at hvis beskæftigelsen skal opretholdes, må landets økonomiske politik lægges således til rette, at opsparingen kan øges. Jeg vil gerne for det første høre, om finansministeren ikke er enig i den vurdering, at der er en nøje

[Haunstrup Clemmensen.]

sammenhæng mellem beskæftigelsen og opsparingen, og at opretholdelsen af beskæftigelsen forudsætter en forøgelse af opsparingen? Hvis dette er rigtigt — og det går jeg ud fra at selv finansministeren vil erkende — må det være en naturlig pligt for dette folketing at overveje, på hvilken måde man lettest, bedst og mest effektivt kan begunstige opsparingen og søge den fremmet. Det er så meget desto mere nødvendigt, som inflationen jo bestandig er en risiko for al opsparing.

På denne baggrund havde vi håbet, at det var muligt at nå til en realitetsforhandling i det udvalg, der blev nedsat, efter at ministeren meget sent, ganske overordentlig sent, havde fremsat disse lovforslag. Jeg må i dag konstatere efter udvalgsarbejdet mellem første og anden behandling, at der simpelt hen ingen realitetsmuligheder var for at forhandle, slet ikke med ministeren, men heller ikke med det flertal, der i udvalget var for en anden opfattelse. Vi har fået tilkendegivet, at man til efteråret vil tage hele spørgsmålet op og overveje eventuelle andre former. Det vil sige, at man i virkeligheden for nogle få måneders skyld vil forsøge at lave hele denne lovgivning om uden endnu at have gjort sig tanker om, hvad man vil stille i stedet. Det fremgår jo ganske tydeligt af de pressemeddelelser, der for få dage siden var fremme om regeringens møde med erhvervene, at flere ministre her, i hvert fald finansministeren — og jeg forstår, at også statsministeren har været inde på den samme tanke — havde stillet sig forstående over for tanken om at se på, under hvilken form man skulle forsøge at skabe rimelige vilkår for opsparingen.

På et sådant tidspunkt, hvor man altså ikke har gjort sig nogen konkrete tanker om, hvad ændringerne skal gå ud på, har man et vældigt jag med at få afskaffet de nuværende ordninger, skønt alle, der har haft med disse ordninger at gøre — hvad enten de selv har brugt dem eller i banker, sparekasser, realkreditinstitutioner og andre steder har skullet være med til at administrere dem — har været klar over, at det, der betød noget, var, at disse ordninger ikke blev lavet om ustandselig, men at der var klare og enkle regler, som den enkelte

borger år efter år kunne anvende. Vi beklager, at regeringen nu vil forsøge at ændre disse regler uden at stille andet i stedet for, uden at ville indlede nogen som helst realitetsforhandlinger med de liberale partier i udvalget.

Vi beklager det så meget mere, som venstre og det konservative folkeparti i udvalget har stillet et ændringsforslag, der netop skulle søge at imødekomme synspunkter fra anden side og på den måde skabe samarbejdsklima i udvalget. Vi kan anbefale vort ændringsforslag, fordi vi mener, at man efter dettes vedtagelse ikke længere kan fremføre den kritik, der hidtil har været rettet mod disse ordninger.

Alligevel har regeringen overhovedet ikke været til at få i tale. Der var et meget højt anset medlem af dette folketing, der umiddelbart efter valget til den hele danske offentlighed forklarede, at man ikke ville majorisere; vi har et ganske konkret indtryk af — i denne sag som i andre sager, der har været behandlet i disse uger her i tinget og i dets udvalg — at majoriseringen er foregået håndfast og konsekvent og på en sådan måde, at det har skabt forvirring hos landets borgere.

I henhold til gældende lov har så og så mange mennesker, i hvert fald formentlig flere tusinde, efter 1. februar indbetalt på kapitalbindingskonti. Derefter kommer finansministeren i maj og meddeler, at nu skal de afskaffes, og folk kan bare trække deres penge ud. Så er der så og så mange borgere, der gør det. Men derefter indtager man et nyt standpunkt, således at de midler, der er bundet mellem den 1. februar og den 26. maj, alligevel giver skattebegunstigelse, men nu kan de mennesker, der i mellemtiden har taget pengene ud, ikke nå at sætte dem ind igen. Det er en højst ejendommelig form for ledelse og vejledning af landets borgere; vi synes, det er en urimelig behandling.

Vi har i udvalget som allerede fremhævet af hr. Henry Christensen bedt om at få nationalbankdirektørens vurdering af ikke mindst de ordninger, der vedrører binding i obligationer. Vi var skuffede over, at finansministeren var meget modvillig med hensyn til at få indhentet en sådan udtalelse; vi har imidlertid fået den, og det fremgår, synes vi, med tydelighed heraf, at

[Haunstrup Clemmensen.]

nationalbankdirektøren erkender, at kapitalbindingsordningen for obligationer må antages at have medført en vis lettelse på obligationsmarkedet og derfor har haft en vis stimulerende virkning på kursudviklingen. På et tidspunkt, hvor der altså i højeste grad er brug for at styrke obligationsmarkedet, styrke kursudviklingen, også for at forsøge at billiggøre byggeriet, finder regeringen det opportunt at afskaffe disse ordninger. Det beklager vi.

Vi beklager også, at man ved denne ordning er med til at ramme en lang række ældre medborgere urimelig hårdt. Inden for grænsen på 2.500 kr., inden for hvilken en række fradrag kan finde sted — og hvor ministeren har ombestemt sig og ladet 2.500 kr.s grænsen bestå — kan bl. a. livsforsikringspræmier fradrages. Men for mange ældre mennesker, der er nået til en alder, hvor de af gode grunde ikke på rimelige vilkår kan tegne livsforsikringer, bliver der ikke ordentlige og rimelige muligheder for at benytte sig af dette 2.500 kr.s fradrag. Vi har fremhævet det i udvalget, ikke én, men flere gange, og finansministeren havde ingen kommentarer hertil. Vi mener, det er en urimeelig og usaglig måde at behandle en betydelig og i forvejen vanskeligt stillet del af landets borgere på. Vi er derfor skuffede over denne sags behandling.

Vi skal anbefale at stemme for det af venstre og det konservative folkeparti stillede ændringsforslag, og efter at dette har været til afstemning, vil vi anbefale at stemme for de af liberalt centrum stillede ændringsforslag.

Jeg vil gerne til slut understrege, at vi stadig mener, at enhver ansvarsbevidst vurdering af dansk økonomi i øjeblikket må føre til den erkendelse, at der er risiko for beskæftigelsen, trusler mod beskæftigelsen i de kommende måneder. Men samtidig med at regeringen fortæller, hvor stor vægt den lægger på at opretholde den fulde beskæftigelse, gør den det i kraft af ændrede afskrivningsregler, i kraft af forringelse af opsparingsordninger, vanskeligere at opretholde den fulde beskæftigelse. Vi kan kun betegne dette som en urigtig politik ledet af en finansminister mere socialistisk, end dette land nogen sinde har været udsat for.

Aksel Larsen: Som det vil være klart efter første behandling, anbefaler jeg på mit partis vegne lovforslaget om ophævelse af lov om indskud på kapitalbindingskonti til vedtagelse her i tinget også med de af finansministeren stillede ændringsforslag, hvorimod jeg må fraråde vedtagelse af såvel det ændringsforslag, der er stillet af udvalgets mindretal, altså venstre og de konservative, som ændringsforslaget uden for betænkningen af liberalt centrum.

Hvad motiveringen for det sidste angår, må jeg udtale forbavelse over, at man ikke anser det for sandsynliggjort, at adgangen til indskud på kapitalbindingskonti ikke har større betydning for den samlede opsparring. Det er ikke alene sandsynliggjort, det må anses for bevist, at den private opsparring, ordningen formelt medfører, dels er meget ringe, dels i det væsentlige foretages ved refusion gennem skattelettelser, altså på statens og kommunernes, eller rettere sagt på andre skatteyderes bekostning; dette gælder også for de beløb, der bindes i obligationer. Jeg skal ikke gå nærmere ind på det, vi har diskuteret det så tit, beviserne er fremført så tit, sandsynliggørelsen er foretaget så tit, og det ikke kan være nødvendigt at blive ved med at gentage dette.

Jeg har ikke noget imod, at man søger at stimulere den private opsparring, for den har været medvirkende til en vis kapitaldannelse, som kan få positiv virkning for investeringerne. Det effektiveste ville naturligvis være, om man kunne standse eller i det mindste bremse kroneforringelsen og navnlig stoppe den forrygende stigning i grund- og ejendomspriserne, som spekulation og mangel på egnede jordlove er skyld i. Måske kan også hjælpemidler fra statens side anvendes; men adgangen for de begunstigede til at fradrage det opsparede eller det påstået opsparede beløb på selvangivelsen er skadelig, den er asocial, den bør forsvinde.

Vi kan heller ikke indse visdommen eller det rimelige i at gå den vej, som venstre og de konservative nu foreslår, nemlig at give en meget betydelig skattelettelse, hvorfor jeg også af den grund anbefaler ændringsforslaget til forkastelse.

Jeg må i øvrigt tilføje, at den af venstre og de konservative foreslåede ordning er så

[Aksel Larsen.]
 kompliceret, at den vil volde såvel skatteydere som ligningsmyndigheder og banker de allerstørste vanskeligheder; også af den grund må jeg anbefale ændringsforslaget til forkastelse.

Spørgsmålet om præmiering af de såkaldte kapitalbindingskonti er i øvrigt så enkelt og så let overskueligt, at denne ordning kan og bør ophæves med omgående virkning — så meget mere, som hvis man ikke gør det, vil man dels se en tegning af kapitalbindingskonti i januar måned 1968, der vil overstige alt, hvad man hidtil har kunnet forestille sig og få virkninger for statens og kommunernes provenu af skatterne, dels vil der ske det, at de, der for 5 år siden tegnede kapitalbindingskonti, blot kan lade dem løbe videre på nye konti og få skattelettelser, selv om de virkelig ikke har foretaget 5 øres opsparing.

Det er det rene snak, at man her lovgiver med tilbagevirkende kraft — bortset fra, at næsten alle love vedrørende de direkte skatter og skatteansættelsen altid af folketinget er vedtaget med en slags tilbagevirkende kraft, og at man i dansk forfatningsret almindeligt antager, at sådan må det være. Indtil vi fik den særlige lov om indskud på kapitalbindingskonti, ordnedes dette spørgsmål indbefattet ændringer i maksimumsbeløbenes størrelse altid ved ændringer af ligningsloven, som i reglen blev vedtaget i slutningen af december måned. I sådanne tilfælde fandt oppositionen det helt i sin orden.

De, der nu råber op om tilbagevirkende kraft og siger, at det kan man ikke, har hvert eneste år i marts måned stemt for udskrivningsloven, der fastsætter den skat, folk skal betale i forhold til en indtægt, de har tjent et år forinden. Folk kunne altså ikke, da de tjente indtægten, disponere med hensyn til skattebetalingen, de vidste ikke besked; den fik de først, da udskrivningsloven var vedtaget. Det var altså i allerhøjeste grad med tilbagevirkende kraft, dersom man behager at bruge det udtryk, men det stemte opponenterne alligevel for. Derfor synes jeg, man skal lade dette ligge; man ved godt, at det med skattelovgivning nu en gang er sådan, at dér eksisterer det almindelige begreb tilbagevirkende kraft ikke.

Hvad angår renteforsikringerne, havde vi helst set lovforslaget vedtaget i den af finansministeren foreslåede affattelse, selv om vi er klar over, at det kun, om jeg så må sige, i yderkanten rører ved hele den del af skatte- og undtagelseslovgivningen, der enten kommer ind under 2.500 kr.s fradraget eller i hvert fald er i familie med den. Det forekommer os, at man uden at gå nogen for nær og uden at foregribe noget kunne benytte lejligheden til at nedsætte det fradragsmulige beløb fra 2.500 kr. til 1.500 kr., når man nu ophæver den særlige adgang til at oprette kapitalbindingskonti. På den anden side må vi erkende, at man her bevæger sig ind i et langt mere omfattende og kompliceret område, som foruden kapitalforsikring i vekslende former også omfatter indskud på konti for selvpen-sionering, børneopsparing og visse former for erhvervsfirmaers pensionsforsikringer for deres funktionærer, og som også griber ind i de egentlige pensions- og livrenteordninger. Det vil nok være hensigtsmæssigt at få hele dette område samlet undersøgt og; som man siger, kulegravet for ikke ved et enkelt indgreb at risikere at få en delvis og måske skæv eller urimelig løsning.

Ja, men dette arbejde har der jo simpelt hen ikke været tid til. Nu har finansministeren i udvalget meddelt, at det er regeringens hensigt i næste folketingsår, altså til efteråret, at fremsætte forslag til lov om revision af renteforsikringsloven, og at der i forbindelse hermed vil ske en almindelig gennemgang af de pågældende fradragsmuligheder. Jeg går ud fra, at arbejdet med at forberede denne lovgivning sættes i gang omgående — det er måske allerede sat i gang — og at alle undersøgelser fra regeringens side vil være foretaget og den nødvendige oversigt og alt det nødvendige materiale være klar, så folketinget kan tage fat på arbejdet med denne opgave straks i oktober måned, når ministeren kommer med sit lovforslag.

Under forudsætning heraf kan jeg anbefale, at man stemmer for finansministerens ændringsforslag, hvis vedtagelse vil betyde, at der nu kun foretages en nødvendig teknisk ændring af loven. Dog må jeg bemærke, at der måske er enkelte medlemmer af min gruppe, som ikke ønsker at stemme for, at man ikke med det samme skærer

[Aksel Larsen.]

grænsen ned fra 2.500 kr. til 1.500 kr. Vi forudsætter, at man til efteråret med virkning for næste skatteår kan få vedtaget de nødvendige reformer på dette område.

Det er, som man ved, vor opfattelse, at opsparing under den ene eller den anden form ikke bør begunstiges af statsmagten på en måde, så der i meget høj grad, sandsynligvis i det væsentlige, foretages fiktive opsparinger, hvorved de pågældende, som dels har det fornødne kendskab til skatte- og lovgivningens fradragsmuligheder, dels har evne til at udnytte dem, kan skaffe sig betydelige skattenedsættelser på mindre heldigt stillede, oftest mindre bemidlede skatteyderes bekostning. Dette hører alt sammen med til den meget fornødne forenkling af skatte- og lovgivningen og oprydning i fradragsjunglen, så vi i størst mulig udstrækning og helst fuldstændigt kan slippe af med ordninger, hvorved nogle skatteydere kan skaffe sig begunstigelser på andre skatteyderes bekostning — eller sagt på anden måde: hvorved mange kan komme til at betale deres naboers skat.

Arthur Jacobsen: Det blev jo gjort helt klart ved første behandling, at det radikale venstre på sit valgprogram havde afskaffelse af kapitalbindingsordningen. Den gang pegede jeg på, at vi i det radikale venstre var meget imod love med tilbagevirkende kraft, og jeg vil gerne i den sammenhæng henlede opmærksomheden på betænkningen i forbindelse med lovændringen om indekskontraktordningen, hvor vi fra vor side netop fastslog, at vi ikke gerne gik med til love, der havde denne tilbagevirkende kraft.

Men vi går gerne med til denne ordnings afskaffelse, og jeg vil gerne sige til hr. Henry Christensen, at det jo er rigtigt nok, at jeg under første behandling pointerede, at vi ville have lov til at se kapitalbindingsordningens afskaffelse som et led i en større sammenhæng. Jeg tror også, jeg dengang nævnte problemstillingen med hensyn til afskrivningslovene; men vi må sige, at der er sket en afklaring omkring dette forhold i mellemtiden, således at det væsentlige i afskrivningslovene — og det væsentlige kalder jeg alle bygningsafskrivningerne, der netop har med investeringsproblemerne at

gøre — skal tages op til behandling til efteråret, til hvilken tid vi fra radikal side håber, at en del af vore synspunkter med hensyn til landbrugets og de handlendes afskrivninger må blive tilgodeset. Der er altså sket væsentlige ændringer, fra vi havde kapitalbindingsordningen til første behandling og til i dag, da vi har den til anden behandling, hvad angår spørgsmålet om at se det i en større sammenhæng.

Vi må også se på kendsgerningerne vedrørende dette lovforslag, og i den forbindelse vil jeg gerne pege på, at Danmarks Sparekasseforening og Danske Bankers Fællesrepræsentation over for udvalget har gjort gældende, at et ikke ubetydeligt antal konti er oprettet i indeværende indskudsår både som kapitalbindingskonti og i henhold til renteforsikringsreglerne. Her kommer hensynet til de personer, der har disponeret i tillid til de gældende regler, ind, og dette hensyn til sagde efter vor opfattelse, at man tidligst kunne lade eventuelle ændringer få virkning fra næste indkomstår eller i alle tilfælde fra en dato omkring lovforslagets vedtagelse. Det var altså det sidste, som var det opnåelige i så henseende. Jeg vil gerne sige til hr. Henry Christensen, at den sikkerhed har vi opnået ved det forlig, som blev indgået mellem socialdemokratiet, SF og de radikale. Vi har ikke, som hr. Henry Christensen sagde, svigtet totalt; vi har netop prøvet på at få det mest opnåelige i så henseende.

Det var en naturlig ting, at rentesikringslovens 2.500 kr.s fradrag skulle fastholdes. Denne ordning er jo langsigtet, den gælder mindst 15 år og berører problemer som børneopsparing og pension, og firmaerne kommer ind i forbindelse med pensionsordninger for deres funktionærer, ligesom den gælder det område, der har med livsforsikringer at gøre. Sådanne ordninger, som sikrer familierne og børnene i forbindelse med dødsfald, var det naturligt, at opretholde denne grænse for. På dette område er der jo en absolut målsætning, ikke alene skattemæssigt, men også om at sikre familien på lang sigt i modsætning til, hvad tilfældet er med kapitalbindingsordningen. Det kan således nævnes, at en fjerdedel af den cirkulerende masse af obligationer fra kredit-, hypotek- og realkreditinstitutioner er erhvervet af livs- og pensionsforsikrings-selskaber samt pensionskasser til dækning

[Arthur Jacobsen.]

af deres fremtidige forpligtelser. Et meget, meget stort antal skatteydere har udelukkende koncentreret sig om den langfristede livsforsikringsopsparingsordning.

Venstres og de konservatives ændringsforslag imødekommer, det skal siges, radikal tankegang ved det direkte nedslag i skatterne, det er logisk, det er retfærdigt, og det er noget, som vi burde have haft frem for flere år siden. Men det må understreges, at realpolitiske muligheder for at gennemføre det ikke har været til stede, og det er under den synsvinkel, vi fra radikal side har været nødt til at se problemstillingen omkring kapitalbindingsordningen. Men forslaget tendens er aldeles udmærket, selv om jeg vel må sige, at det, det indeholder, vel på sin vis omtrent kan gøres ad privat vej; med det nedslag, der er tale om, vil jeg tro, at man ved at opkøbe obligationer omtrent vil kunne nå det samme, og så vil man ikke alene ikke afgive rådigheden over pengene i 5 år, men også stadig bevare udtrækningschancen. Jeg tror derfor ikke, ændringsforslaget på sin vis imødekommer det, borgerne i almindelighed vil forbinde med præmiering af opsparing fra det offentlige.

Fra det radikale venstres side vil vi undlade at stemme for eller imod venstres og de konservatives ændringsforslag. Liberalt centrum's ændringsforslag om at beholde kapitalbindingsordningen for det år, vi er inde i, vil vi stemme imod. Vi kan stemme for finansministerens ændringsforslag til begge lovforslag og for overgangen til tredje behandling.

Niels Westerby: Jeg kan ikke tilbageholde en kort bemærkning til hr. Arthur Jacobsen, som lakonisk meddelte, at det radikale venstre ville stemme imod de ændringsforslag, der er stillet af liberalt centrum. Det overrasker mig for så vidt ikke; men det overrasker mig, at der overhovedet ikke blev givet nogen begrundelse. Det gode argument skal jo have sin plads i debatten herinde, og jeg håber da ikke, det er sådan, at hr. Arthur Jacobsen overhovedet ikke er i stand til at mobilisere et argument imod de ændringsforslag, som han nu har proklameret at ville stemme imod.

Det problemkompleks, vi har til behandling i dag, har for så vidt 3 sider. Den ene

side er spørgsmålet om kapitalbindingsordningen og de tilsvarende ordningers betydning for den samlede opsparing her i landet. Den anden side er spørgsmålet om en social vurdering af virkningernes betydning for de forskellige indkomstgrupper, og den tredje side er spørgsmålet om en forenkling af skattelovgivning.

Må jeg om det første spørgsmål sige, at det ikke er blevet belyst tilstrækkeligt. Det er vitterligt således, at påstand står imod påstand. Hr. Aksel Larsen og regeringspartiet plejer at hævde, at ordningen ikke har nogen betydning for den samlede opsparing, medens omvendt venstre og de konservative og vel også delvis det radikale venstre hævder, at den har haft nogen betydning for den private opsparing. Det er for os et meget afgørende synspunkt, om den har en sådan betydning. Fra liberalt centrum's side blev det klart tilkendegivet ved første behandling, at vi stillede os meget åbent over for — ja, vi gav faktisk tilsagn om at ville være med til — at afskaffe kapitalbindingsordningen, hvis det kunne dokumenteres, at den ikke havde nogen gavnlige indflydelse på opsparingen. Direkte adspurgt svarede finansministeren på det spørgsmål, om han, hvis det nu kunne dokumenteres, at det havde indflydelse på opsparingen, ville medvirke til at opretholde ordningen, at det kunne han ikke svare ubetinget ja til. Dermed er vi vel inde i en situation, hvor regeringen og SF har forladt det fornuftige overvejelsernes stadium og nærmest er gået ind i en blind klapjagt på en ordning, hvis betydning ikke er blevet belyst.

Her må man også tage nationalbankdirektørens udtalelse i betragtning, hvor han siger, at kapitalbindingsordningen og placeringen af 100 mill. kr. i obligationer har haft en stimulerende virkning på kursudviklingen, og senere gentager, at det har haft betydning for kursudviklingen. Det kan vel hverken være finansministeren eller økonomiministerens ubekendt, at netop spørgsmålet om kursudviklingen er et af de ømme punkter i dansk økonomi i de senere år; enhver ved også, at denne kedelige kursudvikling har haft en høj grad af ansvaret for, at vi har så høje huslejer og priser på parcelhuse, som tilfældet er. Det vil med andre ord sige, at ophører man med en stimulerende virkning på

[Niels Westerby.]

kursudviklingen, vil det betyde, at man fører en politik, som fører til stigende huslejer og fører til, at man ikke kan få parcelhuse til de priser, som de, der gerne vil bygge dem, kan præstere.

Det er selvfølgelig ikke endeligt afgjort med en udtalelse fra nationalbankdirektøren, hvordan landet ligger; men jeg synes ikke, der har været boret tilstrækkeligt i det spørgsmål, om kapitalbindingsordningen og de øvrige ordninger har haft væsentlig indflydelse på den samlede opsparing, eller om de ikke har det. Man kan tale med folk, der er ansat i banker og sparekasser; nogle af dem hævder, at der flyttes penge fra konto til konto, mens andre hævder, at de har deres betydning. Jeg kender borgere, som har flyttet penge fra én konto til en anden, og siger det; men jeg kender så sandelig også en hel del borgere, der har sagt, at de har suget på labben igennem adskillige måneder for at kunne udnytte disse ordninger. Derved er der sket en stigning i den private opsparing, for det er jo klart, at når borgere har pålagt sig en forbrugsbegrænsning ved at suge på labben, betyder det, at forbruget går ned og opsparingen op, og således har der været en gunstig indflydelse på den samlede opsparing.

Spørgsmålet er efter vores opfattelse ikke blevet tilstrækkelig belyst; det er endnu ikke blevet tilstrækkelig sandsynliggjort, og der er slet ikke blevet ført noget bevis for, at ordningerne ikke har nogen indflydelse på den samlede opsparing. Jeg må sige, at når hr. Aksel Larsen i sit indlæg for et øjeblik siden sagde, at nu var det bevist, at den ikke havde indflydelse på opsparingen, er det vel nok den mest ejendommelige form for bevisførelse, jeg nogen sinde har mødt. Det var nærmest en tom påstand, og tomme påstande har intet at gøre med noget i retning af en bevisførelse.

Men der er to andre sider af denne sag, som er meget betænkelige efter det forlig,

som er blevet indgået mellem det radikale venstre, regeringspartiet og SF. Det går jo ganske enkelt ud på, at man beholder grænsen på 2.500 kr. for renteforsikringsordningerne og lader de kapitalbindingsdispositioner, som er truffet før den 26. maj, have gyldighed ved udfyldningen af den næste selvangivelse. Dette fører efter vor opfattelse til to meget uheldige forhold. Det fører for det første til, at der bliver forskelsbehandling imellem banker og sparekasser, d. v. s. pengeinstitutterne, og realkreditinstitutterne, d. v. s. kreditforeninger og hypotekforeninger m. v., på den ene side og forsikringsselskaberne på den anden side. Hvad skal nu det til for, at vi herinde i det høje ting lovgiver på en måde, der opmuntrer til, at folk anbringer deres penge i livsforsikringsselskaber, når vi ophæver den sidestilling, der hidtil har været imellem livsforsikringsselskaber på den ene side og de andre pengeinstitutter eller realkreditinstitutter på den anden side? Det er en form for forvriddning i opsparingsvanerne. Det fratager borgerne muligheden for det kølige overlæg og de sunde overvejelser om, hvorvidt de har mest glæde af at anbringe pengene i bank og sparekasse eller i obligationer, eller om de har mest glæde af at tegne f. eks. en livsforsikring. Det kan ikke være rigtigt at lave en ordning, som den, der her kommer til udtryk, med diskrimination over for eller forskelsbehandling af de forskellige pengeinstitutter og livsforsikringsselskaberne.

Dernæst vil jeg pege på det andet uheldige, der er sket ved det forlig, som er blevet indgået mellem det radikale venstre, regeringen og SF. Naturligvis må vi da anerkende, at man har søgt at bøde på, at den lovgivning, som regeringen har foreslået, har praktiske virkninger, der minder om tilbagevirkende kraft, ved at respektere de kapitalbindingsordninger, som er blevet truffet før den 26. maj i år. Det må for så vidt betragtes som en god ting. Men så kommer vi frem til en ny uheldig side, nemlig den, at herved får vi en uretfærdig

[Niels Westerby.]

forskelsbehandling imellem de borgere, der har nået at tegne en kapitalbindingsordning før den 26. maj, og dem, der havde i sinde at gøre det, men som ikke har nået det, som er blevet overrasket af det forlig, der kom dumpende ned til skatteyderne fuldstændig uventet en morgen.

Der er utvivlsomt mange, som har ønsket at udnytte disse kapitalbindingsordninger, og som ikke har været heldige eller har kunnet gøre det før den 26. maj. Hvorfor skal disse mennesker stilles ringere, uretfærdigt, i forhold til dem, der har udnyttet ordningen før den 26. maj? Det understreger netop det uheldige i det, jeg plejer at kalde en slags nerveløvgivning; man begynder over hals og hoved at lange nogle love ud; måske under indtryk af politiske behov eller krav fra SFs side, som fører til den slags ting. Hvorfor kunne man ikke vente og tage hele spektret op på én gang, således at man fik en rimelig afbalancering af de forskellige opsparingsformer over for hinanden, fik ligestilling mellem skatteyderne inden for det samme skatteår og fik ordentligt undersøgt, om disse ordninger har indflydelse på den private opsparing?

Det er ud fra sådanne motiver og sådanne begrundelser, at vi fra liberalt centrum side har stillet ændringsforslag her ved anden behandling, der går ud på ganske enkelt at lade kapitalbindingsordningen gælde i 1 år til. Det er naturligvis forudsætningen fra vor side, at vi skal bruge dette år til virkelig at undersøge, om det vil være rigtigt at lade ordningen fortsætte og, hvis vi kommer til det resultat, at det ikke vil være rigtigt, at sørge for, at der sker en ophævelse også af andre ordninger, således at vi får et rimeligt afrundet billede af alle de mange ordninger, som findes, i stedet for at få noget så fragmentarisk som det, vi i dette tilfælde har fået fra regeringens og SFs side. Jeg anbefaler altså på det varmeste, at man stemmer for de ændringsforslag, som liberalt centrum har stillet.

Jeg kan ikke lade være med ved denne lejlighed at pege på, at det er et meget vigtigt træk i samfundsudviklingen, at flere og flere bliver lønmodtagere. Det er således i dag, at over 80 pct. eller 4/5 af befolkningen er lønmodtagere, og der er vel ikke den

samme tilskyndelse til eller tradition blandt lønmodtagere for at spare op, som der er for dem, der har en selvstændig virksomhed. Et af de problemer, som møder det moderne samfund, er, hvordan man opmuntrer til eller skaber tradition for blandt lønmodtagere fuldstændig som en dagligdags ting at deltage i den kapitaldannelse, som er så vigtig for hele samfundets trivsel, som ikke mindst er vigtig for den gode beskæftigelse, og som har stor betydning også for den økonomiske vækst ved at skaffe et bedre produktionsapparat.

Nu kan man imidlertid konstatere som resultat af de undersøgelser, som bl. a. er foretaget af Århus kommunes statistiske kontor, men også af kreditforeninger m. v. — jeg må erkende, at alle disse undersøgelser ikke kan tages som noget bevis, men dog giver et meget vigtigt fingerpeg — at noget tyder på, at det navnlig er lønmodtagerne, som har udnyttet kapitalbindingsordningen og de andre ordninger. Der er noget, der tyder på, at 75-80 pct. af alle de kapitalbindingskontrakter, der er blevet oprettet, er oprettet af lønmodtagere. Men så må det stemme mit sind betænkeligt at ophæve en opsparingsordning, som er særlig populær hos de lønmodtagere, hos hvem der endnu ikke er opnået en tradition for opsparing. Det er jo ikke således, at man kan sige, at de er blevet udnyttet udelukkende af velhavere. Alle de undersøgelser, der hidtil har været foretaget — og Århus kommunes statistiske kontor må vel siges at være en neutral instans; det kan i hvert fald ikke have fået et politisk vink fra anden side, da det dog trods alt er en socialdemokratisk styret kommune — tyder på, at det er således, at 70 pct. af dem, der har lavet kapitalbindingsordninger, er borgere med en skattepligtig indkomst på under 25.000 kr. Det er altså ikke en ordning, der er populær blandt velhavere; det er en ordning, som har vundet tilslutning blandt ganske almindelige lønmodtagere. Man kan vel ikke sige, at en skattepligtig indkomst på under 25.000 kr. svarer til nogen formidabel indtægt i dag; det svarer til en nogenlunde jævn og almindelig indtægt efter det gældende indkomstniveau. Det viser sig også, at navnlig blandt arbejdere og selv ufaglærte arbejdere, som vel er nogle af dem, der har det

[Niels Westerby.]

laveste indkomstniveau her i landet, er disse ordninger blevet udnyttet og har dermed bidraget til at fremme opsparingen.

Jeg vil altså gerne pege på, at her er nogle problemer med hensyn til at gøre opsparingen tiltrækkende, som burde undersøges meget nøjere, end tilfældet har været, og at jeg synes, regeringen her over hals og hoved har kastet sig ud i en nervelovgivning, som man burde have overvejet meget mere.

Med hensyn til det ændringsforslag, der er stillet fra venstre og de konservative, må vi selvfølgelig erkende, at det var godt, om man i stedet for at kunne fradrage opsparingen i sin indkomst kunne få 30 pct. i kroner og øre af det opsparede beløb som nedslag i skatten. Det er socialt rigtigt; det stiller de forskellige indkomstgrupper lige ligt i forhold til hinanden. Denne side af sagen er absolut et fremskridt, og jeg vil gerne på liberalt centrums vegne sige klart, at hvis disse ordninger skal fortsætte, må det naturligvis være med indarbejdning af et system som det, der ligger i dette ændringsforslag.

På den anden side må jeg sige, at VKs ændringsforslag i denne sag efter sin formulering og opbygning sigter mod som en given sag, at disse ordninger skal bibeholdes over en længere årrække. Som jeg også har sagt, er vort hovedsynspunkt det, at vor stillingtagen på længere sigt må afhænge af, om vi mener, at disse ordninger har indflydelse på opsparingen. Det må godtgøres bedre, om de har det, eller om de ikke har det, og derfor vil vi ikke kunne stemme for ændringsforslaget, men vil undlade at stemme. Vi anerkender, at det er et fremskridt med hensyn til en mere social ligestilling imellem de forskellige grupper, men når det forudsætter en varig opretholdelse af ordningerne, kan vi ikke stemme for det.

Med hensyn til de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren, kan vi stemme for det, der går ud på at opretholde grænsen på 2.500 kr. for renteforsikringsordninger; men i øvrigt vil vi ikke kunne give tilslutning til ændringsforslagene. Vi anbefaler at stemme for vore ændringsforslag; vi tror, de vil give den fornødne ro til overvejelse og til virkelig at få en samlet løsning på alle disse problemer. Det tror jeg faktisk vi trænger til, og jeg vil meget opfordre rege-

ringen til at lade være med at presse denne lovgivning så forhastet igennem.

Finansministeren (Grünbaum): Der er særlig to problemer, som man skal tage hensyn til ved afgørelsen af dette spørgsmål; det ene er, hvorvidt kapitalbindingsordningen er en god ordning, og det andet er, om man i det hele taget skal have disse skattebegunstigede opsparingsordninger.

Hvis man vil have skattebegünstigede opsparingsordninger, er det vel rimeligt at overveje en ændring i retning af det, der er stillet ændringsforslag om fra venstre og de konservative. Jeg sagde udtrykkelig „i retning af det“, for det kunne jo godt være, det skulle ændres på visse punkter. Men jeg vil gerne give udtryk for som vort hovedsynspunkt, at vi skulle prøve på at bevæge os væk fra ordninger, der har en tendens til at ødelægge vort indkomstskattesystem, fordi vi via dette indkomstskattesystem prøver at tilgodese en hel række formål, som vi bedre og mere effektivt kunne tilgodese på anden måde. Jeg har forstået på udviklingen her i folketinget i de senere år, mens jeg har været her, at der er en meget bred interesse i folketinget for at få effektiviseret skattesystemet, for at få renset det, for at få det gjort enklere osv. Men hvis vi kigger ned over alle disse fradrag, kan vi jo ikke undgå at bemærke, at der her er meget, der gør skatteligningen vanskelig og i det hele taget gør administrationen besværlig. Hvis man kan tilgodese formålene på en lige så god eller måske endda en bedre måde ved ikke at gøre det ved fradrag inden for skattesystemet, mener jeg, man bør kunne samle et flertal her i folketinget om at lave disse ordninger om.

Vi er ikke imod, at man i samfundet prøver på at fremme opsparingen på den ene eller den anden måde; men jeg tror i hvert fald, vi kan sige, at socialistisk folkeparti, det radikale venstre og socialdemokratiet her faktisk ligger på linje, vi har samme syn på disse spørgsmål. Det er der givet udmærket udtryk for i det radikale forslag til en skattereform, hvor man jo netop henviser til, at de fradrag, man bør have i skattelovgivningen, principielt kun bør være dem, som skal foretages ud fra en omkostningsvurdering, idet man siger, at det, der medgår til at erhverve indkomsten, skal man

[Finansministeren.]

have lov til at trække fra, fordi det er en omkostning, man har ved erhvervelse af indkomsten. Principielt bør man ikke have andre fradrag inden for skattelovgivningen. Det er et synspunkt, som regeringen og regeringspartiet deler, og jeg tror også, det deles af socialistisk folkeparti; det deles altså af de 3 partier, som har været enige om at ophæve kapitalbindingsordningen som den første ordning, der ophæves helt, fordi de mener, den er særlig dårlig.

Vi vil gerne gå videre med en drøftelse af disse problemer i forbindelse med det kommende forslag til ændringer af renteforsikringsloven, og se, om vi nu har fundet det rigtige med hensyn til fradragene — det mener vi ikke, man har — eller om vi kan finde bedre ordninger, eventuelt fjerne dem helt fra vort skattesystem og gå over til tilskud eller præmiering på den ene eller den anden måde. Det er den hovedlinje, jeg gerne her ville give udtryk for i dag. Det gælder om at finde en rationel ordning.

I øvrigt skal jeg ikke gå ind på en dybere debat af de problemer, der er rejst. Jeg kan dog ikke undlade en lille bemærkning om det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag. Når man nu har talt så meget om tilbagevirkende kraft, kan det jo godt se lidt mærkeligt ud, at man her møder med et forslag, der skal gælde med virkning for skatteåret 1968-69, det vil sige for indkomsten i 1967. Det vil altså sige, at man så eklatant, som det kan gøres, netop har bevist det, som hr. Aksel Larsen var heroppe at sige, nemlig at det netop er den normale fremgangsmåde ved den slags lovgivning. Også når vi ændrer ligningsloven, er det jo noget, der får virkning fra det næste skatteår, og det er da også ganske naturligt.

Jeg må også komme med et par ganske korte, mere politiske bemærkninger til hr. Haunstrup Clemmensen, der siger, at man slet ikke har villet forhandle med — og så kom det — de liberale partier i udvalget. Jeg ved ikke, om de radikale ikke hører med til de liberale partier. Endvidere siger man jo, at nu kan vi se, hvordan denne regering, dette socialdemokrati sammen med SF majoriserer folkettinget, og det siger man i samme stund, som vi står her 2 partier sammen med de radikale, altså 3 partier, og går ind for de ændringsforslag,

der ligger her. Jeg kan ikke rigtig se, at der var nogen særlig beviskraft i hvert fald i den udtalelse.

Det sidste, jeg vil sige, angår spørgsmålet om lønmodtagerne. Det er rigtigt, at lønmodtagerne i høj grad — ikke i særlig grad, for det; Århusundersøgelsen viser, er nemlig, at det er ikke i særlig grad lønmodtagerne, men i høj grad, kan man godt sige — har benyttet disse ordninger; særlig funktionærgrupperne ligger jo højt. For de almindelige arbejderes vedkommende, ufaglærte og faglærte, er det 11-19 pct., der har brugt dem; men det er jo interessant i Århusundersøgelsen, at de selvstændige erhvervsdrivende er oppe på en meget høj procent, endda højere formentlig, end hvad der svarer til deres andel i befolkningen, og det samme gælder de liberale erhverv. Hvis man ser på fordelingen, svarer den, vil jeg sige, nogenlunde til den befolkningsmæssige fordeling over erhvervene — med en tendens til en skævhed til ugunst for lønmodtagerne, for man må jo da sammenligne med erhvervsfordelingen i hele befolkningen. Det kan ikke nytte noget, at man bare tager dem, der har sparet op, og så ser på fordelingen blandt dem. Da lønmodtagerne udgør den langt overvejende del af befolkningen, er der ikke noget mærkeligt i, at de også udgør en stor del af dem, der har foretaget denne kapitalbinding.

Jeg tror, at det, der virkelig betyder noget for lønmodtagerne, er, at vi får ophævet skattefradraget. Det er jo den, der har givet de høje marginalsatser og dermed tvunget lønmodtagerne til at bruge en hel del af deres penge til disse kapitalbindingsordninger for ikke det næste år at få en 100 pct.s beskatning af merindtægten. Når vi ophæver skattefradraget, slipper lønmodtagerne for denne helt urimelige belastning af merindkomsten og har dermed ikke det samme behov som før for at anvende disse kapitalbindingsordninger. Det mener jeg er et meget væsentligt fremskridt set fra et lønmodtagersynspunkt.

Egon Jensen: Jeg skal ikke forlænge debatten, men hr. Henry Christensen kom med en udtalelse, som kunne tages som udtryk for, at den socialdemokratiske ord-

[Egon Jensen.]

fører var bange for, at fakta skulle komme på bordet, idet hr. Henry Christensen sagde, at jeg protesterede voldsomt imod, at nationalbankdirektøren blev afæsket sin mening om spørgsmålet. Det vil jeg gerne dementere og sige, at det, jeg protesterede imod, var, at man ønsker nationalbankdirektøren til stede i udvalget og dermed er med til at devaluere nationalbankdirektøren og drage ham ind i politisk virksomhed. Det finder jeg at man kun må gøre i ganske afgørende situationer.

Henry Christensen: Det var dog en højst besynderlig betragtning, hr. Egon Jensen gjorde gældende, når han havde den opfattelse, at hvis nationalbankdirektøren blev bedt om at være til stede i et folketingsudvalg i forbindelse med en lovgivning, der i meget høj grad vedrører obligationsdannelsen, obligationsopsparingen og kapitalmarkedet her i landet, så skulle det være en devaluering af nationalbankdirektøren. Jeg håber dog ikke, den opfattelse almindeligvis er gældende i den socialdemokratiske gruppe og i regeringen, at det skulle være en devaluering af landets betydelige og fremragende embedsmænd, hvis folkerepresentationen havde ønske om at få nærmere oplysninger og vurderinger fremlagt af de pågældende. Jeg håber, det var en fortalelse fra hr. Egon Jensens side.

Derudover vil jeg bare gøre to korte bemærkninger. Jeg må sige til hr. Arthur Jacobsen, at det beror på en misforståelse, når han her ville gøre gældende, at man allerede nu uden kapitalbindingsreglerne kunne opnå det samme ved køb af obligationer. Da kapitalbindingsreglerne jo netop bl. a. omfatter køb af obligationer, betyder kapitalbindingsreglerne naturligvis et yderligere incitament og en yderligere præmiering ud over, hvad obligationsrenten i sig selv giver. Derfor tror jeg, det er en misforståelse, når hr. Arthur Jacobsen vil hævde det, han før sagde.

Til finansministeren vil jeg sige, at vel kan folketinget ændre og har folketinget ændret skatteskalaer, sat skalaer op og ned osv. i årets løb, men ellers altid sådan — naturligvis — at de har samme virkning for personerne igennem årets løb. Det, som regeringen gør her, er, at man siger: de,

der har foretaget kapitalbinding i perioden fra 1. februar til 26. maj, skal have en præmiering; de, der foretager en kapitalbinding efter 26. maj, skal have nul præmiering. Man kan diskutere, om man skal ændre denne præmiering, men det afgørende er, at denne lovgivning må være ens for alle landets borgere. Nu skaber man en forskelsbehandling; det er den forskelsbehandling, som er urimelig; som er vilkårlig; og som jeg ikke kan se man kan forsvare.

Jeg kommer til i den forbindelse at sige til finansministeren, at jeg er lidt ked af, at finansministeren ikke har givet os nogle oplysninger, som vi pænt og ydmygt bad om i udvalget, idet vi spurgte, om finansministeren ikke ville fremkomme med en vurdering af dette forhold, hvor meget det betød, hvor mange man skønnede det drejede sig om osv. Det er selvfølgelig lettere, når man har magten, at sige: vi tager ikke hensyn til, hvad man spørger om fra oppositionens side.

Finansministeren siger nu, at hvis man kan opnå disse formål ad andre veje, ved andre forslag, som er bedre, så må man da foretrække det. Ja vel, naturligvis, det var vi da parat til at forhandle om. Det er ikke det, der er sagen. Det, som flertallet i dag gør, er, at de afskaffer den metode, det incitament, man nu har; uden at have noget som helst andet at sætte i stedet, og uden at man ved noget som helst om, hvorvidt der overhovedet kommer andet, der kan sættes i stedet.

Haustrup Clemmensen: Jeg vil gerne først understrege, at finansministeren fremhævede nu her i sit svar til ordførerne, at der var bred interesse for at forenkle i skattelovgivningen og også forenkle i fradragsjunglen. Ja men det, man gør, er jo, at man opretholder 2.500 kr.s området; dér forenkler man ikke i fradragsjunglen. Men man skærer nogle af de ordninger fra, der hidtil har kunnet komme ind under denne 2.500 kr.s grænse, man begynder at sondre mellem livsforsikringsselskaber på den ene side og en række andre ordninger på den anden side.

Man forklarer nu fra folketingets talerstol, at man måske vil lave om på ordningerne; man kan jo godt kalde det at lave

[Haunstrup Clemmensen.]

om på ordningerne, at man afskaffer dem og så stiller i udsigt, at man måske senere vil lave nogle andre ordninger. Men det har intet med samarbejde at gøre, når man påstår, at man vil lave om; og så ikke vil forhandle om ændringer, men i virkeligheden kun vil afskaffe ordningerne.

Når ministeren bliver ved at sige, at der ikke er så meget brug for disse ordninger nu, hvor skattefradragretten ophæves og marginalbeskatningen derfor bliver lavere, synes ministeren totalt at have overset, at der samtidig sker det, at den enkelte skatteyder og dermed selvfølgelig også lønmodtageren hurtigere kommer til at betale skat af indkomststigninger, end han hidtil havde gjort. Det skal dog vel med i billedet, hvis man vil foretage en rimelig afvejelse og undersøgelse.

Så savner vi stadig en begrundelse for disse mærkelige standpunkter, ministeren skiftevis indtager vedrørende de borgere, der efter 1. februar har tegnet sig for kontrakter. Vi spurgte i udvalget, hvordan ministeren ville vurdere det. Vi fik at vide, at det var et politisk spørgsmål, som ministeren først ønskede at besvare i salen. Nu er vi i salen; kunne vi så ikke få bare nogle enkelte bemærkninger om denne side af sagen?

Endelig til sidst kommer ministeren ind på Århusundersøgelsen og forklarer os nogle ting derom, forklarer bl. a., at funktionærerne bruger den i større udstrækning end f. eks. visse af arbejdergrupperne og de ufaglærte grupper, og når det er tilfældet, så skal ordningerne afskaffes, for hvis det er ordninger, der bruges mere af funktionærer end af arbejdere, ja, så må sådan nogle ordninger naturligvis væk. Det er et ejendommeligt synspunkt; det vil da egne sig udmærket til drøftelse på en socialdemokratisk funktionærkonference.

Men må jeg så ikke have lov til at erindre ministeren om, hvad ministeren sagde ved første behandling af dette lovforslag om Århusundersøgelsen. Det fremgår af Folketingstidende 1966-67, sp. 4032, at Århusundersøgelsen efter ministerens opfattelse viser, at

„55 pct. af de skatteydere, som havde foretaget binding af beløb, altså havde præsteret en skattebegünstiget opsparing;

havde en skattepligtig indtægt på over 30.000 kr.; det vil altså sige, at det er skatteydere med en indtægt på 50.000 kr. og derover, der tegner sig for over halvdelen, medens skatteydere på de lavere indtægtsgupper næsten ikke har tegnet sig for noget.“

Sådan sagde ministeren under første behandling. Jeg gjorde i anden omgang nogle enkelte bemærkninger herom og sagde, at ministeren temmelig totalt havde husket galt på disse områder. Det mente ministeren nu ikke han havde gjort, men han beklagede det, hvis han skulle have gjort det.

Vi henlede på ny ministerens opmærksomhed på denne sag i udvalget. Det forekommer mig noget dristigt, at ministeren nu derefter ved denne behandling tager ordet og begynder at kommentere Århusundersøgelsen uden med ét ord at beklage, at ministeren dengang, selvfølgelig i god tro, gav folketinget fuldstændig misvisende oplysninger om denne undersøgelse. Det er nemlig ikke således, at det er 55 pct. af skatteyderne, der har over 30.000 kr. i skattepligtig indkomst; det er nærmere bestemt ca. 15,6 pct. Det er dog en forskel. Man kunne forstå, hvis det var nogle få procent fra eller til, men der er dog alleneffens en meget væsentlig forskel.

Ved samme lejlighed sagde ministeren altså — det er heller ikke tilbagekaldt —:

„Det vil altså sige, at ... skatteydere på de lavere indtægtsgupper næsten ikke har tegnet sig for noget.“

Har ministeren helt overset, hvordan de faktiske forhold er netop efter denne undersøgelse fra Århus, at det netop er således f. eks. for indtægtsgupper på mellem 10.000 og 20.000 kr. i skattepligtig indkomst — de kan vel ikke karakteriseres som store kapitalister — at ca. 20 pct. af disse mennesker har benyttet opsparingsordningerne? Tager man den næste gruppe med mellem 20.000 og 30.000 kr. i skattepligtig indkomst, er det væsentlig større procenter. Er det dog ikke således, at det bare ville være klædeligt, om ministeren, når han nu igen vender tilbage til Århusundersøgelsen, beklagede, at der var givet helt misvisende oplysninger om denne undersøgelse som et led i argumentationen mod oppositionens standpunkter? Jeg synes, det er ærligt at fejle, men at forblive i fejlen i samme un-

[Haustrup Clemmensen.]

dersøgelser argumentation, det synes jeg er højest uheldigt, selv af en yderliggående finansminister, der har disse meget yderliggående standpunkter på dette område.

Aksel Larsen: Jeg finder, at man kunne spare sig den megen diskussion om nationalbankdirektøren og hans tilstedeværelse eller ikke-tilstedeværelse i udvalget. Jeg fandt det fuldkommen urimeligt at forlange, at nationalbankdirektøren skulle give møde i udvalget i denne sag. Det, han kunne gøre, var, at han, hvis han havde nogle oplysninger, kunne give dem skriftligt, og hvis udvalget derefter ønskede at krydsforhøre ham, kunne det jo indkalde ham.

Nu har vi fået disse oplysninger; ingen har derefter ønsket at tale med nationalbankdirektøren, og det kan jeg godt forstå, for det, han i realiteten siger, er det; hr. Henry Christensen citerede, da han var heroppe første gang, nemlig at disse ordninger må antages at have haft en vis betydning. Det kan man vel nok sige er to væsentlige forbehold. Der er ingen, der kan bedømme, hvor stor betydning de har haft. Hvis kapitalbindingskontiordningerne har bevirket, at der er blevet købt obligationer, der ellers ikke ville være blevet købt — og det er højst sandsynligt, at de har haft den virkning — må man jo bare se på: hvem har finansieret disse køb? Hvis disse køb i det væsentlige er blevet finansieret ved, at de pågældende obligationskøbere har fået skattelettelser, som må være givet dem ved, at andre skatteydere har måttet betale mere i skat, så er det altså lidt vanskeligt at se, at der er nogen som helst nationaløkonomisk fordel ved det, og i hvert fald kan det ikke være rimeligt, hvis man vil forsøge at efterleve det, som er sagt så tit herinde i tinget, at vi skal nå frem til en ordning, hvor man ikke skal betale sin nabos skat.

Hr. Niels Westerby taler — ikke uden logik, og jeg synes næsten med en vis forargelse — om det, at man nu afskaffer kapitalbindingskonti, når man alligevel opretholder en hel del andre fradragsmuligheder, og spørger: hvad er meningen? Ja men det må vi da tænke over. Desuden er det jo bebudet af ministeren, at han vil komme med et forslag til revision af rente-

forsikringsloven til efteråret, og én af grundene til, at jeg kunne gå med til, at man ikke opretholdt det kortfattede forslag om at sætte 2.500 kr.s fradraget ned til 1.500 kr., var den, at der her er et meget stort og kompliceret område, som jeg synes vi godt kan tage os tid til at se på i stedet for at gennemføre denne forholdsregel nu. Jeg mener ikke, denne forholdsregel ville have været skadelig i sig selv, men der er her et meget stort og meget kompliceret område, som trænger til at blive virkelig undersøgt, og når vi nu får materialet fra ministeren i oktober måned, kan vi jo gøre det, så kan vi se at få gjort noget ved det, og så bliver hr. Niels Westerby jo også tilfreds.

Ja, så er der spørgsmålet om forskelsbehandlingen, når man nu vedtager det ændringsforslag, som de tre partier er gået ind for. Vi får igen at vide, at det er så galt med denne forskelsbehandling; nu gør man altså forskel på dem, der eventuelt oprettede sådanne konti før den 25. maj, og dem, der er kommet for sent. Det er svært at gøre folk tilfredse. I hele begyndelsen af diskussionen om denne lov og striden om den hed det sig, at det var en gemen forskelsbehandling af de mennesker, der allerede, muligvis i april måned, havde været henne og indsætte penge på kapitalbindingskonti; det var urimeligt, at de nu skulle få at vide, at de penge kunne de da hæve igen, hvis de ville, for de kunne ikke trække dem fra i skat. Det var det store angrebepunkt. Så imødekommer man dem, og siger all right, så siger vi: fra den og den dato. Nu får vi at vide, at nu er det også galt.

Ja, jeg ved ikke rigtig, hvordan man skal tilfredsstille oppositionspartierne, når de argumenterer på den ene måde i den ene uge og på den anden måde i den anden uge. Så må jeg altså opgive det og igen sige, at jeg synes, at det, der her gennemføres vedrørende ophævelse af adgangen til at oprette kapitalbindingskonti og trække det fulde beløb fra på selvangivelsen, er noget godt, og at det bør man vedtage.

Arthur Jacobsen: To korte bemærkninger.

Til hr. Niels Westerby vil jeg gerne sige, som jeg også sagde i mine første bemærkninger, at vi havde forfærdelig gerne set dette forslags virkninger udstrakt til hele det år, vi er inde i, men vi har indgået dette

[Arthur Jacobsen.]

forlig, og vi mener, vi har nået det opnåelige. Derfor er vi nødt til at stemme imod liberalt centrums ændringsforslag.

Til hr. Henry Christensen vil jeg gerne give den indrømmelse, at der efter mine private beregninger på det ændringsforslag, vi lige har fået ind ad døren fra VKs side, er en væsentlig fordel ved at binde i obligationer; der er ikke nogen særlig fordel ved at gøre det kontant, men der er en lille smule ved bindingen af obligationer. Spørgsmålet er bare, om den lille fordel, der ligger deri, er noget incitament til at bruge den vej i stedet for at gå den private opsparings vej.

Niels Westerby: Jeg vil tro, at der her i tinget vil være almindelig enighed om, at intet er over og intet er ved siden af folketinget. Jeg tror også, der vil være almindelig enighed om, at det gælder om at få alle sager belyst så grundigt som overhovedet muligt, herunder indkalde alle de oplysninger, man overhovedet kan få, og indkalde alle dem, der kan bidrage til at belyse en sag. Jeg må derfor udtale min forbauselse over, at hr. Egon Jensen mener, at man ikke kan indkalde nationalbankdirektøren for ikke at devaluere denne. Er det da sådan, at hr. Egon Jensen mener, at ingen er over eller ved siden af nationalbankdirektøren? Eller er det således, at han ikke mener, at et folketingsudvalg har pligt til at få en sag belyst? Det kan da selvfølgelig ikke være meningen. Det kan ikke være meningen, at nationalbankdirektøren skal være sådan en slags overdomstol over alt muligt mellem himmel og jord, som man ikke kan røre på nogen måde. Han må selvfølgelig indkaldes, når man mener, det er vigtigt for at få en sag belyst.

Men jeg mener, at regeringen faktisk er kommet ud på tynd is i den foreliggende sag. Over hals og hoved afskaffer man en ordning, som for 80 pct. vedkommende udnyttes af lønmodtagere. Over hals og hoved afskaffer man en ordning, hvor 70 pct. af kontrakterne tegnes af folk med en skattepligtig indkomst på under 25.000 kr. efter de undersøgelser, der foreløbig er foretaget. Over hals og hoved laver man en forskel mellem skatteydere, der har tegnet kapitalbindingskontrakter før den 26. maj,

og dem, der ikke kan gøre det efter den 26. maj. Over hals og hoved laver man en ordning, der stiller livsforsikringsselskaber bedre end pengeinstitutter og obligationsmarkedet. Over hals og hoved bidrager man til en ordning, som nationalbankdirektøren mener vil skade kursudviklingen. Over hals og hoved gennemfører man en ordning, som sandsynligvis vil føre til, at det skal bæres af de folk, der skal bo i nybyggeriet, og dem, der anskaffer sig parcelhuse.

Jeg vil meget indstændigt opfordre regeringen til at overveje denne sag igen og ikke gennemføre den således over hals og hoved, sådan at vi kan få en afrundet helhedsafklaring af dette område og ikke bare en fragmentarisk nervelovgivning.

Finansministeren (*Grünbaum*): Jeg har også bare et par enkelte bemærkninger at gøre. Må jeg lige sige om spørgsmålet om nationalbankdirektørens indkaldelse til, skal vi sige samråd i folketingsudvalget, at jeg kan ikke rigtig se nytten af og hensigtsmæssigheden i at diskutere det her i folketinget i dag. Han er jo blevet bedt om at komme til stede i udvalget; i udvalget har vi haft en drøftelse af en samtale om, hvorvidt det var rimeligt eller ikke at indkalde ham — det er da ganske naturligt, at man udveksler synspunkter — og så blev vi enige om, at vi ville opfordre nationalbankdirektøren til at komme til stede i udvalget, og det har vi gjort. Da han så ikke kunne det, fordi han var bortrejst til nordisk nationalbankcheftmøde i Helsingfors, svarede han skriftligt i stedet for.

Sagen er altså behandlet fuldkommen korrekt og i overensstemmelse med, hvad man har ønsket i udvalget. Derfor kan jeg ikke rigtig forstå, at hr. Henry Christensen rejser dette spørgsmål. Den socialdemokratiske ordførers bemærkninger var nemlig svar på det af hr. Henry Christensen fremførte. Jeg synes, det er forkert, at hr. Henry Christensen rejser dette spørgsmål. Jeg vil have lov til at konstatere efter hr. Henry Christensens svar på spørgsmålet om tilbagevirkende kraft, at så er vi altså enige i princippet hvad angår lovgivning om skatter. Hr. Henry Christensen er altså enig i, at man kan godt ved skattelove gennemføre bestemmelser med virkning fra

[Finansministeren.]

næste skatteår, det vil sige med virkning for det indkomstår, vi er inde i nu. Det takker jeg for, og det er jeg altså helt enig i.

Det andet spørgsmål: hvorvidt man her skulle tage datoen den 25. eller ikke, det er af en noget anden karakter.

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Haunstrup Clemmensen, at han må holde op med her fra folketingets talerstol at give urigtige oplysninger om, hvad jeg siger. Hr. Haunstrup Clemmensen har her i dag sagt, at jeg gav urigtige oplysninger ved førstebehandlingen af dette lovforslag — det var vedrørende nogle tal — og at jeg ikke rettede disse oplysninger ved førstebehandlingen, og han brugte jo meget stærke udtryk om finansministeren, der ikke, heller ikke i dag, når han dog kom ind på Århusundersøgelsen, tog anledning til at beklage, hvad han tidligere havde fremført; det burde finansministeren beklage.

Jeg står her med en afskrift af Folketingstidende fra førstebehandlingen, hvoraf det fremgår, at jeg netop sagde, at det var muligt, at de tal, jeg gav, var forkerte, altså at jeg først kom til at sige dem på en forkert måde og derefter rettede dem. Jeg sagde ifølge Folketingstidende 1966-67, sp. 4049, at 55 pct. af alle skatteydere med skattepligtige indkomster på 30.000 kr. havde benyttet sig af adgangen til at foretage skattebegünstiget opsparing, og det er fuldkommen præcis det, der står i den pågældende undersøgelse. Det har jeg altså allerede sagt ved førstebehandlingen, hvorfor jeg ikke finder nogen anledning til at gentage det her i dag.

Det var meget stærke udtryk, hr. Haunstrup Clemmensen brugte; jeg kunne måske sige, at det var noget i retning af en rekord i demagogi, der her blev præsteret, og der blev krævet en del af mig. Hvis hr. Haunstrup Clemmensen mente noget med de krav, han her stiller til andre, synes jeg han nu burde gå her op på talerstolen og give mig en undskyldning for de udtalelser, han

er kommet med. Ja, jeg venter ikke en sådan undskyldning.

(Kort bemærkning.)

Haunstrup Clemmensen: Fordi ministeren har uret, behøver ministeren jo ikke at blive ubehagelig.

Det ligger således, at der på sp. 4032 også står:

„... mens skatteydere på de lavere indtægtsgrupper næsten ikke har tegnet sig for noget“.

Det har ministeren ikke på nogen som helst måde tilbagekaldt, skønt vi også i udvalget gjorde opmærksom på, at det var en fejltagelse, al den stund det ligger således, at af f. eks. indkomsterne mellem 10.000 og 20.000 kr. har 21 pct. tegnet sig, og af indkomsterne mellem 20.000 og 30.000 har 36 pct. tegnet sig. Så er det temmelig stærkt uden at ville give undskyldning derfor at sige i folketinget: mens skatteydere på de lavere indtægtsgrupper næsten ikke har tegnet sig for noget. Tager man funktionærgruppen samlet, er det ca. 36 pct. af samtlige funktionærskatteydere, der har benyttet disse ordninger — og de er jo dog ikke rene krususser alle sammen.

Jeg understregede i øvrigt netop i mit indlæg fra denne talerstol for et øjeblik siden, at jeg under første behandling — det vil også fremgå af fortrykket til sin tid — havde bedt ministeren om at korrigere det, og jeg nævnte yderligere herfra for et øjeblik siden, at ministeren ikke mente, han havde sagt noget sådant, men hvis han havde husket galt, ville han beklage det. Det er altså således, at ministeren har sagt ting, der berøede på en misforståelse, og så havde det været korrekt, om ministeren, når han i dag tager undersøgelsen frem igen i sin egen argumentation, havde henvist til det, der er de faktiske forhold i henhold til undersøgelsen, og ikke til det helt misvisende, ministeren sagde ved første behandling som et væsentligt led i hele sin argumentation imod os andre.

Finansministeren (Grünbaum): Det er stadig væk ikke rigtigt, hvad hr. Haunstrup Clemmensen siger. Undersøgelsen viser nemlig, at blandt skatteyderne med de laveste indkomster — det er den formulering, man har i undersøgelsen — udnyttes ordningerne kun af 6 pct. Derefter stiger udnyttelsesprocenten naturligvis, og jeg kan nævne, at den er 32 pct. for skattepligtige indkomster, der ligger mellem 20.000 og 25.000 kr., svarende til bruttoindkomster fra 26.000 kr. til 33.000-34.000 kr., og for bruttoindkomster på 60.000 kr. stiger den helt op til 70 pct.

Det er altså helt tydeligt, at de, der udnytter kapitalbindingsordningerne — og det er i hvert fald ikke noget nyt for mig — er indtægterne i mellemgrupperne, og det er de indtægter, vores skattereform tilsigter at imødekomme; den skal netop klare det store problem, der foreligger for dem, der befinder sig på skattestrækket over de 22.000 kr. i skalaindkomst. Hele vor skattereform eller en væsentlig del af den går ud på gennem ophævelse af skattefradragreglen og udjævning af skatteskalaen at komme hele denne store gruppe af funktionærer og højere-lønnede arbejdere til hjælp, og derfor er kapitalbindingsordningen ikke nødvendig i samme grad som før. Det var en ordning, der skulle skære toppen af skatten, og det var rimeligt at have den slags ordninger, når vi havde det urimelige skattesystem, vi havde, og som vi endnu har. Men det kan ikke være rimeligt at bevare dem.

Hvad angår Århusundersøgelsen, har hr. Haunstrup Clemmensen jo givet nogle af tallene, og jeg har givet andre; de viser altså, at for ufaglærte arbejdere er anvendelsesprocenten 11, for faglærte 19. For selvstændige erhvervsdrivende er der en udnyttelsesprocent på 31, og for liberale erhverv — som jo også er en slags selvstændige erhverv — er den oppe på 54. Det viser netop, at fordelingen, som jeg sagde, er skæv. Den svarer ikke til befolkningens fordeling over erhvervsgrupper, den har meget, meget tung slagside — hvis man kan sige det — mod de højere indtægter og mod liberale erhverv og selvstændige erhvervsdrivende.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen: Jeg ved, at det ude i befolkningen er meget svært at forstå, når

folk begynder at snakke statistik. Når to cand. polit.er diskuterer statistik, bør de i alt fald undgå at bruge udtryk som „de laveste indtægter“, „lave indkomster“, „krøssusser“ osv. Jeg har ikke læst Århusundersøgelsen, men jeg går ud fra, at der må være nogle ganske nøjagtige indkomstgrænser. Det må endvidere være muligt at få oplyst, hvordan gennemsnitsindtægten ligger i Århus. Mig bekendt ligger den nemlig adskillige tusind kroner lavere, end den gør f. eks. herovre omkring, og det gør jo, at folk får et helt forvirret indtryk af diskussionen, når man bruger udtryk som „lave“ og „lavere“ indkomster. Cand. polit.er burde undgå sådan noget; det kan knibe for andre at gøre det.

(Kort bemærkning).

Haunstrup Clemmensen: Jeg undrer mig en lille smule over, at finansministeren, når han nu så omhyggeligt omtaler, hvilke erhvervsgrupper der har udnyttet ordningen med hvilke procenter, glemte at nævne funktionærerne. Vi fik at vide, at af de faglærte arbejdere havde 19,2 pct. benyttet den, af de selvstændige næsten 30 pct. og af de liberale erhverv 54 pct. Man glemte at nævne funktionærernes 36 pct. — der er altså flere procent inden for funktionærgruppen end inden for de selvstændige.

Når så hr. cand. polit. Erhard Jakobsen begynder at bebrejde os, at vi taler om „lavere indtægtsgrupper“, må det vel endnu være tilladt selv for cand. polit.er at citere fra Folketingstidende, idet det, ministeren sagde ved første behandling, var — Folketingstidende 1966-67, sp. 4032 —

„det vil altså sige, at det er skatteydere med en indtægt på 50.000 kr. eller derover, der tegner sig for over halvdelen, mens skatteydere på de lavere indtægtsgrupper“

— altså lavere end de 50.000 kr. i bruttoindtjening —

„næsten ikke har tegnet sig for noget.“

Når det nu ligger således, at det er en gal oplysning, så må man have lov at sige „lavere indtægter“ og at citere uden at blive alt for meget bebrejdet af hr. Erhard Jakobsen.

Finansministeren (Grünbaum): Når jeg ikke gav oplysningen om funktionærerne

[Finansministeren.]

med de 36 pct., var det jo simpelt hen, fordi det var den oplysning, hr. Haunstrup Clemensen havde givet heroppe fra talerstolen. Jeg har det ikke sådan, at jeg mistror talerne med hensyn til de oplysninger, de giver.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ophævelse af lov om indskud på kapitalbindingskonti.

Ændringsforslag nr. 1 i betænkningen om en ny affattelse af lovforslaget *forkastedes* med 89 stemmer mod 65; 17 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af *Niels Westerby m. fl.* (se sp. 5039) *forkastedes* med 102 stemmer mod 69.

Ændringsforslag nr. 2 i betænkningen om en ny affattelse af lovforslagets tekst *vedtoges* enstemmigt med 102 stemmer; 69 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets tekst i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af *Niels Westerby m. fl.* (se sp. 5040) *forkastedes* med 102 stemmer mod 4; 65 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 i betænkningen *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 i betænkningen *vedtoges* med 165 stemmer mod 6.

§ 1, således ændret, og § 2 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at de to lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 24) findes i tidenden sp. 350, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1525).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Egon Jensen: Ingen kan være interesseret i, at hånden holdes over folk, som unddrager sig skattebetaling ved at opgive indtægten for lavt. Det er nemlig tyveri fra den øvrige befolkning, selv om nogle betragter det som sport. Derfor må også alle være interesserede i, at skattemyndighederne har de muligheder, der skal til for at sikre, at folk bliver pålignet skat efter deres virkelige indtægt.

Alle i dette høje ting har sikkert hørt om de såkaldte krydsrevisioner i Jylland, hvorved der blev konstateret meget betydelige skatteunddragelser, men også hørt, at hjemmelen til disse revisioners fortættelse er mangefuld. Dette kan ikke være rimeligt, og hensigten med finansministerens lovforslag er ganske enkelt at give skattemyndighederne hjemmel bl. a. i sådanne tilfælde.